

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor Partes Distributæ Pars ...

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

Quæst. II. Quid & Quotuplex sit Devotio? Quæ ejus Causa Effectus &
Impedimenta?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

cultus ad religionem perveniat.

perfectiones libi insinuas, g. virtutes, gloriam &c. velut motivum, cultus iste non procedit à virtute Religionis, sed à dulia: Religio enim tantum spectat cultu debitum ratione excellentiæ increatae. Dicitur tamen cultus religiosus ad est, non civilis, & implicitè etiam resultans in honorem Dei, cui honorificum est, quod sui ministeri sic honorètur. Si verò colantur Sancti ob divinam excellentiam ipsi applicatam, cultus procedit à religione; uti amor proximi propter Deum à virtute charitatis divinæ.

QUESTIO II.

Quid & Quotuplex sit Devotio? Quo ejus causa, effectus & impedimenta?

8. Devotio multipliciter sumitur.

DEVOTIO aliquando apud Patres sumitur pro affectu cujusvis virtutis. Aliquando, præsertim apud vulgares, sumitur pro dulcedine, quæ sentitur in exercitio rerum spiritualium, sive præ facilitate & quasi sensibili suavitate, quæ devotus perficit ea, quæ ad cultum Dei spectant. Quæ tamen usurpatio est impropria: cum devotio sit actus Amanus, virtuosus & meritorius, adeoque in potestate nostra constitutus; prout frequenter nos sunt prædicta facilitas & suavitas, quæ sæpè oriuntur vel consistunt in speciali gratia Spiritus sancti cor excitantis & prævenientis: subinde etiam pendent à dispositione corporali. Unde fit, ut homo nunc operetur cū gustu & facilitate, nunc cū tedio & difficultate. Sunt tamè plerumque occasio majoris meriti, quatenus inde nascitur major actuum intensio, diuturnior continuatio, & frequens eorumdem repetitio.

Proprid sumpta quid.

Itaque Devotio propriè nihil aliud videtur, quam pia affectio voluntatis ad promptè faciendum ea, quæ sunt cultus & servitii divini. Quam affectione comitari solet quædam ejusdem intimatio, seu sui ad Dei cultum oblatio & traditio, quam devotio connotare videtur, juxta nominis etymologiam sonans idem, quod Deo voco; sive illa incipit fiat cum stricta obligatione, ut in voto, sive absque obligatione, ut in nudo & sermo proposito.

Congruè ad nominis etymologiam.

Unde Devotio est specialis quidè actus religionis, quodammodo tamen universalis: tum quatenus respicit generaliter cultum & servitium Deitum quatenus ad alios particulares actus religionis movet, ex quibus vicissim, tamquam ex signis & effectibus, vera mentis Devotio solet innoscere, qui namque perfectè se mancipat divino obsequio, consequenter in actibus specialibus ad cultum Dei pertinentibus v. g. laude, gratiarum actione & aliis se occupat.

Est specialis, quodam tamen sensu etiam universalis religionis actus.

9. Causa ejus principalis est spiritus sanctus.

Causa porò principalis Devotionis est Spiritus sanctus intellectum illuminans & voluntatem accendens. Ex parte autem nostra præcipue Devotione generat attentæ & Hericæ Sum. Theol. Pars III.

frequens consideratio divinarum perfectionum. Inde enim mox apparet, quàm gloriosum sit, totalitè se mancipare servitio tanti Dei. Præterea consideratio divinarum beneficiorum, creationis, conservationis, gubernationis quoad naturam & supernaturam, ac præsertim redemptionis per Christi incarnationem & passionem: quorum & similitum mysteriorum ruminatio homines sensibiles manuducit ad intelligentiam divinarum, ut, dum visibiles Deum cognoscunt, per hunc in invisibilem amorem rapiantur. Accedit consideratio propriæ miseræ & indigentia, ex qua nascitur humilitas, & clarescit, quàm utile, immo quàm necessarium, nobis sit Deo ex toto corde servire.

Quibusda dispositionibus ex parte quoque nostra concurrunt.

Effectus devotionis partim & per se, est gaudium spirituale, quod à mysticis lætitia spiritualis dicitur: oriturque tum ex memoria & consideratione sublimitatis & gloriæ Dei: tum ex consideratione divinæ erga nos sollicitudinis & amoris. Partim & per accidens, tristitia, quæ secundum Deum est, dum nostras indigentias & à summo bono deficientiam consideramus, dumque ad magis perfectum ejus servitium, quàm in terris sit, anhelantes gemimus, quia incolatus nostræ prolongatus est. In quibus devotionis exercitiis non solum concurrunt virtus religionis, sed immiscet se etiam actus Theologici, præsertim charitatis, immo prædominantur.

IO. Effectus gaudium spirituale.

Tristitia per modum effectus per accidens huic subordinata.

Impedimenta devotionis sunt, immoderata rerum temporalium sollicitudo. Terrenarum consolationum nimis cupido. Indiscreta de ultimo suæ vitæ termino seu salute aut prædestinatione anxietudo. Tanta in laboribus occupatio, quæ animi recollectione & spiritualia exercitia non compatiatur. Ceteroquin qui labores suos, sive manuales, sive liberales, cum humilitate Deo subjicit & consecrat, majorem aliis subinde devotionem servat. Plura alia impedimenta congerunt mysticæ Theologiæ Scriptores.

II. Impedimenta & conserunt.

QUESTIO III.

Quid & Quotuplex Oratio & qualiter necessaria ac præcepta?

ORATIO quandoque sumitur impropriè pro omni bono opere. Cui acceptio; nonnulli applicat illud Luca 18. Oportet semper orare. Quædoque magis propriè sumitur pro omni motu interiori intellectu aut voluntatis in Deum. Quo sensu videtur describi à Damasceno l. 3 de fide c. 24. Ascensus mentis ad Deum. Quædoque adhuc strictius sumitur pro mentis in Deum ascensu, quo vel Deum laudamus, sive benedicimus, vel pro acceptis beneficiis gratias agimus, vel nova ab ipso beneficia, tamquam à bonorum omnium fonte, postulamur. Et hoc modo cõpletur laudem, gratiarum actione & petitionem. Propriè sumpta oratio

12. Oratio multiplex acceptio.

Propriè sumpta oratio